

Úvodem	5
Karel Kaplan:	
Československo a Izrael v letech 1947–1953	
1941–1949: Přátelství	9
Emigrace do Izraele	23
Československé zbraně pro Izrael	40
Vojáci pro Izrael	59
Od přátelství k nepřátelství	81
Závěr	104
Jiří Dufek – Vladimír Šlosar:	
Československá materiálně technická pomoc Izraeli	
1. Zbraně z Československa	111
Trhy pro československé zbraně	113
Vojenská správa a dodávky	119
Žatecká akce – letecký most	123
Zbraně pro Izrael	130
2. Výcvik pilotů, leteckých specialistů, výsadkářů a tankistů	154
Výcvik letců a leteckých specialistů	155
První izraelští parašutisté	165
Tankisté	170
Závěr	172
3. Brigáda židovských dobrovolníků	
Politické a organizační předpoklady pro ustavení jednotky	174
Nástup dobrovolníků	176
Organizace jednotek a život v táboře	178
Zápas o charakter brigády	180
Urychlit výcvik	183
Závěr	189
Jmenný rejstřík	191
Summary	199

Jmenný rejstřík

A

- Abramovic R. A. – *funkcionář organizace Irgun*, 41
Aliashiv S. – *izraelský vyslanec v ČSR*, 36
Avriel Ehud – *1948–1950 izraelský vyslanec v ČSR. V diplomatické činnosti používal příjmení Überall*, 11, 25, 32, 41, 44, 48, 56, 60-63, 66, 77, 92-94, 113, 115-117, 133, 135, 141, 142, 169, 172

B

- Baramová Anna – *1945–1956 pracovníce sekretariátu ÚV KSČ*, 90
Barshalom Naftali, kpt. (Julius Deutsch) – *styčný důstojník Hagany mezi vyslanectvím státu Izrael a hlavním štábem čs. branné moci*, 159, 163, 171, 172, 182
Begin Menachem – *představitel organizace Irgun Cvai Leumi*, 111
Ben-Gurion David – *1948–1953 a 1955–1963 ministerský předseda Státu Izrael*, 40, 81, 86, 87, 111, 187
Beneš Edvard – *1945–1948 prezident Československé republiky*, 9, 11, 12, 182
Besčasnov Alexej – *vedoucí skupiny (od r. 1951–1954) sovětských poradců na Ministerstvu národní bezpečnosti*, 101

Bílek J. – *starší pilot ve výcvikovém kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích*, 159

Bloch František – *důstojník čs. armády, organizátor jednotky židovských dobrovolníků*, 176

Boček Bohumil, gen. – *1945–1948 náčelník hlavního štábu čs. branné moci*, v 50. letech uvězněn, 118, 142, 156

Bojarskij Vladimir – *první vedoucí (1950–1951) skupiny sovětských poradců na ministerstvu národní bezpečnosti*, 99, 100, 101

Borek Vlastimil – *1945–1948 funkcionář ministerstva zahraničních věcí, poté náměstek ministra zahraničních věcí*, 41, 43, 44, 56, 88, 123

Brada B., plk. – *funkcionář ministerstva národní obrany*, 121, 133, 135, 144

Bunche R. – *pracovník OSN*, 53, 57

Büchler J. – *funkcionář Sionistického svazu*, 87

Bystrický Rudolf – *přednosta IV. odboru MZV*, 115, 117

C

Cín Alfréd, por. (Zinn) – *osvětový důstojník v jednotce židovských dobrovolníků*, 51, 53

Citron Asher – *izraelský diplomat v Praze*, 43, 48, 66, 150

Clementis Vladimír – *1945–1948 státní tajemník v ministerstvu zahraničních věcí, 1948–1950 ministr zahraničních věcí, člen vedení KSČ, 1952 odsouzen, popraven*, 9, 11, 25, 40-42, 48, 55-57, 60, 116, 118, 122

Cohen Šimon – *člen vedení Komunistické strany Izraele*, 77

Č

Čepička Alexej – *1945–1947 funkcionář KSČ a poslanec, 1947–1948 ministr vnitřního obchodu, 1948–1950 ministr spravedlnosti, 1950–1956 ministr národní obrany a ná-*

*městek předsedy vlády, 1951–1956
člen vedení KSČ, 153*

Černota Josef, kpt. – *hlavní instruktor
výcviku parašutistů ve Stráži pod
Ralskem, 166, 167, 170*

D

David Václav – *1945–1953 vedoucí pra-
covník sekretariátu ÚV KSČ, od
1953 ministr zahraničních věcí, 89,
105, 106*

Dolanský Jaromír – *člen vedení KSČ,
ministr-předseda Státního úřadu
plánovacího a místopředseda vlády,
48, 49*

Donovan Thomas – *pracovník velvysla-
nectví USA v ČSR, 128*

Drgáč Šimon, gen. – *do 31.7.1948 zá-
stupce náčelníka hlavního štábu,
1948–1951 náčelník hlavního štábu,
1952 odsouzen, vězněn, 57, 64–66,
117, 121, 122, 134–136, 144, 158,
172, 175, 176, 183, 186*

Drnec V., gen. – *nám. ministra národní
obran, 138, 139, 151*

Drori Jakov – *náčelník štábu izraelské
armády, 69, 180*

Drtina Prokop – *1946–1948 ministr spra-
vedlnosti, člen vedení Čs. strany ná-
rodně socialistické, od r. 1948 věz-
něn, 4, 90*

F

Falter B. kpt. – *organizátor jednotky
židovských dobrovolníků, 177, 179,
185*

Fanta Karel, škpt. – *organizátor jed-
notky židovských dobrovolníků, 63,
174, 176*

Fantová Malvína, kpt. – *organizátorka
jednotky židovských dobrovolníků,
177, 180*

Felix Otto (Doron Uriel) – *1948–1951
izraelský diplomat v ČSR, 24, 41,
56, 57, 60–62, 65, 66, 92, 95, 98,
113, 115, 117, 121, 124, 126, 133,
135, 141–144, 147, 149, 156, 172,
173, 177*

Ferjenčík Mikuláš, gen. – *1945–1946
státní tajemník v ministerstvu ná-
rodní obrany, 1946–1948 pověřenec
vnitru, 15*

Fischl Otto – *1945–1948 vedoucí ho-
spodářského oddělení ÚV KSČ,
1949–1951 náměstek ministra fi-
nancí, 1952 odsouzen k trestu smrti
a popraven, 31–34, 48–50, 65, 78,
79, 84, 95, 96*

Fismol Leon – *velitel kursu pozemních
specialistů ve Vojenské odborné ško-
le leteckých mechaniků v Liberci,
163, 164*

Fišl Richard, kpt. – *organizátor jednot-
ky židovských dobrovolníků, velitel
tankového praporu, 179*

Fried G. – *důstojník izr. armády, úřed-
ník vyslanectví Izraele v ČSR, 63,
171, 172*

Fuchs Ray – *americký pilot, instruktor
v LVA Hr. Králové, 161*

G

Geminder Bedřich – *1946–1951 vedou-
cí mezinárodního oddělení ÚV KSČ,
1952 odsouzen k trestu smrti a po-
praven, 22, 31, 43, 60, 62–64, 66,
71, 74–78, 87*

Gera Jehuda – *obchodní atašé izraelské-
ho vyslanectví v ČSR, 89*

Gorszanski Elijehu (Goržanský Aljoša)
– *člen vedení Komunistické strany
Izraele, zahynul při havárii letadla
v prosinci 1948, 71, 77*

Green Harold – *hlavní inspektor formujícího se izraelského letectva*, 162, 164, 172

Gromyko Andrej – *zástupce SSSR v OSN*, 9, 11

Gottwald Klement – *1945–1946 náměstek předsedy vlády, 1946–1948 předseda vlády, 1948–1953 prezident Československé republiky*, 10, 11, 16, 37, 41, 54, 61, 86, 87, 90, 100, 118, 156

H

Hajdů Vavro – *1945–1948 vedoucí pracovník ministerstva zahraničních věcí, 1949–1951 náměstek ministra zahraničních věcí, 1952 odsouzen a vězněn*, 27, 35

Hajný J. – *starší pilot ve výcvikovém kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích*, 159

Hanák Artur, škpt. – *důstojník čs. armády, organizátor jednotky židovských dobrovolníků*, 174, 187

Hanuš Josef, gen. – *1945–1950 náčelník štábu letectva, 1950–1953 velitel letectva*, 54, 61, 62, 164, 173

Herzog Artur – *vrchní rabín v Palestině*, 16

Heřman Jan, gen. – *1946–1948 zástupce velitele 4. vojenské oblasti, od 1948 vedoucí zvláštního sekretariátu Čs. závodů kovodělných a strojírenských (KOVO)*, 121

Houra J. – *vedoucí trestního ústředí ministerstva financí*, 33

Hübscher Otto (Rotenberg) – *zástupce Čs. závodů kovodělných a strojírenských v Tel Avivu*, 41, 141

Huter Michal – *vedoucí Merkas Lešerut HAAM v Praze*, 175

I

Ilčík Jozef – *1945–1950 vedoucí pracovník Bezpečnosti na Slovensku*, 33

J

Jakob (Jakov) Salomon – *důstojník izraelské armády, organizátor jednotky židovských dobrovolníků*, 68, 74, 177, 178, 180–183

Jankech František – *učitel létání v kursech DI v LVA Hr. Králové*, 161

Jesikov B. S. – *zástupce vedoucího skupiny sovětských poradců (1950–1953) na ministerstvu národní bezpečnosti*, 101

Jisrael Amir – *generální nákupčí izraelské armády*, 122

Josif F. – *instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov*, 162

K

Kabeš Jaroslav – *1949–1953 ministr financí (KSC)*, 93

Kaddar P. – *izraelský vyslanec v Praze (od r. 1953)*, 89, 106

Kahan Vilém, kpt. – *důstojník obranného zpravodajství, v 50. letech vězněn*, 60, 62, 65–67, 70, 71, 73, 76, 174, 180

Kaplan Henry – *americký pilot, instruktor v LVA Hr. Králové*, 161

Kasalický Jan, gen. – *1947–1948 přednosta odd. MNO, k 1.8.1949 zproštěn funkce*, 114, 121, 135, 139, 144

Kessler Alexander – *velitel roty izr. armády, frekventant výcvikového kursu tankistů v Dědicích u Vyškova*, 171, 172

Klička Otto – *náměstek ministra zahraničních věcí ČSR*, 106

- Kocfelda P. – *instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov*, 162
- Kohoutek Jaroslav – *učitel létání v kursech DI v LVA Hr. Králové*, 161
- Kolman Arnošt – *1946–1948 pracovník kulturně politického odd. ÚV KSČ, univerzitní profesor, 1948 zatčen, odvezen do SSSR, kde byl odsouzen a vězněn do r. 1953*, 21
- Kopecký Václav – *1945–1953 ministr informací, 1953–1954 ministr kultury, 1949–1950 náměstek předsedy vlády, 1953–1956 první náměstek předsedy vlády, člen vedení KSČ*, 21, 90, 101
- Krasnianský Oskar (Karmil) – *vedoucí funkcionář sionistické organizace v ČSR*, 50, 65
- Kreibich Karel – *funkcionář KSČ, člen vedení Svazu československo-izraelského přátelství, 1950–1952 velvyslanec v Moskvě*, 21
- Krejčí F. – *instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov*, 162
- Krzák Rudolf, plk. gšt. – *náč. štábu velitelství výsadkových jednotek*, 169, 170
- Kubovi A. L. – *1951–1952 izraelský vyslanec v ČSR*, 37, 86, 89, 92
- Kuška Ladislav – *učitel létání v kursech DI v LVA Hr. Králové*, 161
- L**
- Lichačov – *sovětský poradce (1949–1950) na Ministerstvu vnitra*, 99
- London Artur – *1949–1951 náměstek ministra zahraničních věcí, 1952 odsouzen a vězněn*, 97, 100
- Lorenc Josef – *učitel létání v kursech DI v LVA Hr. Králové*, 161
- Löbl Eugen – *1945–1948 vedoucí funkcionář ministerstva zahraničního obchodu, 1949 náměstek ministra zahraničního obchodu, od 1949 vězněn, 1952 odsouzen a vězněn*, 83, 93, 94, 96, 100
- Lovětinský Jaroslav – *pilot, učitel létání v LVA Hr. Králové*, 160, 161
- M**
- Makarov – *sovětský poradce (1949–1950) na ministerstvu vnitra*, 99
- Malý M. – *starší pilot ve výcvikovém kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích*, 159
- Mareš Augustin – *velitel Letecké spojovací školy Chrudim*, 162
- Margolius Rudolf – *1949–1951 náměstek ministra zahraničního obchodu, 1952 odsouzen k trestu smrti a popraven*, 83
- Masaryk Jan – *1945–1948 ministr zahraničních věcí ČSR*, 9-12, 16, 42, 115
- Matoušek V. – *starší pilot ve výcvikovém kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích*, 159
- Mazurek Vladimír – *ředitel firmy Intra-spéd*, 124
- Meduna Josef – *učitel létání v kursech DI v LVA Hr. Králové*, 161
- Mikunis Samuel – *generální tajemník Komunistické strany Izraele*, 43, 39, 58-60, 63, 66, 71, 73, 76, 87, 90
- Mutňanský A. – *instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov*, 162
- N**
- Nash Josef (Nacht) – *obchodník*, 42, 43, 56
- Nečas František – *konzul čs. vyslanectví v Izraeli*, 27

Nejedlý Zdeněk – 1945–1946 ministr školství, 1946–1948 ministr ochrany práce a sociální péče, 1948–1953 ministr školství a osvěty, 1953 náměstek předsedy vlády, člen vedení KSČ, 16

Nenni Pietro – generální tajemník Italské socialistické strany, 1945–1947 ministr zahraničních věcí, 92

Nosek Václav – 1945–1953 ministr vnitra, 1953–1955 ministr pracovních sil, člen vedení KSČ, 15, 30, 34, 42, 61, 71, 73

Novotný Antonín – 1945–1951 tajemník krajského výboru KSČ Praha, 1951–1952 tajemník ÚV KSČ, 1952–1953 místopředseda vlády, 1953–1967 první tajemník ÚV KSČ, 1957–1968 prezident republiky, 90

Novotný P. – styčný důstojník ministerstva vnitra při výcviku jednotky Hagana, 65

O

Ocelka Antonín – vedoucí praktického létání v Leteckém učilišti Prostějov, 161

Okáli Daniel – 1948–1951 pověřenec vnitra, vedoucí funkcionář KS Slovenska, 1952 zatčen, 1954 odsouzen a vězněn, 29

Oren Mordechaj – funkcionář izraelských odborů a člen vedení strany Mapam, 1951 zatčen v ČSR a odsouzen, po udělení milosti v roce 1956 opustil ČSR, 11, 20, 82, 89-92, 104-107

Orenstein Šimon – izraelský diplomat, v Československu působil v letech 1947–1950, 1951 zatčen a odsouzen, po udělení milosti v r. 1954 opustil ČSR, 20, 89-91, 105, 106

Ocelka Antonín – vedoucí praktického létání v Leteckém učilišti Prostějov, 161

Outrata Eduard – 1945–1948 generální sekretář Hospodářské rady čs. vlády, 1948–1951 náměstek předsedy ministra Státního úřadu plánovacího, vězněn, 1954 odsouzen a vězněn, 152

P

Paukerová Ana – 1947–1952 ministryně zahraničí Rumunska, v r. 1952 odsouzena a vězněna, 25

Palla Stanislav, pplk. gšt. – 1946–1948 pracovník odboru válečného průmyslu MNO, 1948–1950 zástupce přednosty tohoto odboru, od r. 1948 zmocněnec MNO pro dodávky do Izraele, 45, 54, 57, 61, 65, 75, 121, 132, 136, 138, 164, 170-172, 175-177

Paleček Karel, plk. – 1947–1949 velitel výsadkového vojska, 1949 zatčen, 1950 odsouzen a vězněn, 166, 168, 169

Papoušek F., gen. – velitel čs. tankového vojska, 135

Parma Leopold, škpt. (Presser) – důstojník obranného zpravodajství, 65, 147, 160, 163, 171, 172, 177, 183, 186

Petr A. – instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov, 162

Picek K. – starší pilot výcvikového kurzu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159

Píka Heliodor – zástupce náčelníka HS, 42, 56, 115

Pixa Kamil – pracovník StB, 37

Plojhar Josef – 1945–1948 poslanec, 1948–1956 ministr zdravotnictví, člen

- vedení Čs. strany lidové po r. 1948, 1952 předseda strany, 152
- Pošta K. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159
- Prokopec J. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159
- R**
- Rambousek Václav, špkt. – organizátor jednotky židovských dobrovolníků, 177
- Rákosi Mátyás – 1945–1948 generální tajemník Komunistické strany Maďarska, 1948–1956 Maďarské strany pracujících, 1952–1955 předseda vlády, 54
- Reicin Bedřich – náčelník hl. správy obranného zpravodajství (OBZ), od 1948 nám. ministra národní obrany, 45, 59, 61, 64, 71, 73, 168, 173, 174, 182
- Reiman Pavel – pracovník mezinárodního oddělení ÚV KSČ, poté Ústavu dějin KSČ, 60, 68
- Ripka Hubert – 1945–1948 ministr zahraničního obchodu, člen vedení Čs. strany národně socialistické, 16
- Rypl František, plk. – velitel Letecké vojenské akademie v Hr. Králové, 160
- S**
- Saul Ralph S. – pracovník velvyslanectví USA v ČSR, 128
- Sealtiel David – generál izraelské armády, 177
- Sedmík Viktor – 1945–1951 vedoucí pracovník Bezpečnosti na Slovensku, 1946–1950 oblastní tajemník KSS, 33
- Shek Zeev – izraelský diplomat v ČSR, 91, 104
- Schramm Augustin, mjr. (Šram) – 1945–1948 vedoucí oddělení partyzánů na MNO, vedoucí partyzánské odd. ÚV KSČ, 60
- Skála V. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159
- Skořepa B. – instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov, 162
- Slánský Rudolf – 1945–1951 generální tajemník ÚV KSČ, 1951 náměstek předsedy vlády, 1952 odsouzen k trestu smrti a popraven, 40, 58, 60, 66, 71, 88, 90, 92, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 107, 175
- Smolík V. – instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov, 162
- Sochor Antonín, mjr. – 1947–1948 profesor taktiky na vysoké vojenské škole, velitel brigády židovských dobrovolníků, 66, 68-70, 75-77, 175-178, 180, 181, 183, 185, 187, 188
- Soukup V. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159
- Stamberger Walter – 1945–1950 pracovník mezinárodního oddělení ÚV KSČ, 22, 31, 65, 66, 70-74, 175, 181
- Steiner Bedřich – místopředseda braného výboru NS, 182
- Svoboda Karel – učitel létání v kursech DI v LVA Hr. Králové, 161
- Svoboda Ludvík, gen. – 1945–1950 ministr národní obrany, 61, 122, 156, 174
- Š**
- Šachta Šimon (Samson), špkt. ing. – záložní důstojník čs. armády, orga-

nizátor výcviku brigády židovských dobrovolníků, 60, 62-67, 69-74, 77, 174, 175, 186

Široký Viliam – 1945–1953 náměstek předsedy vlády, 1953–1963 předseda vlády, 1945–1953 předseda KS Slovenska, 1945–1963 člen vedení KSČ, 36-38

Šnobl J. – instruktor létání v Leteckém učilišti Prostějov, 162

Šodek J. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159

Šram Augustin – viz Schramm

Šváb Karel – 1946–1950 vedoucí evidenčního odboru ÚV KSČ, 1950–1951 náměstek ministra národní bezpečnosti, 1952 odsouzen k trestu smrti a popraven, 34, 71, 100

T

Taussigová Jarmila – členka komise stranické kontroly ÚV KSČ, 101, 102

Těšínský J. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159

Toufar V. – vedoucí celní správy žateckého letiště, 125, 126

U

Überall George Alexandre
– viz Avriel Ehud

V

Veselý Jindřich – 1945–1950 vedoucí pracovník Bezpečnosti, od 1951 ředitel Ústavu dějin KSČ, 30, 71

Vicherek Alois, gen. ing. – 1945–1950 velitel letectva, zproštěn funkce k 1.7. 1950, 118, 135, 142, 144, 156

Vilner Meir – tajemník ÚV KS Palestiny, později ÚV KS Izraele, 90

Vršecký K. – starší pilot výcvikového kursu pro izraelské piloty v Č. Budějovicích, 159

W

Wagner Vladimír – tajemník Svazu československo-izraelského přátelství, 22, 74

Weber Max, špkt. – organizátor jednotky židovských dobrovolníků, zástupce velitele jednotky a náčelník štábu, 70, 175, 177

Wehle Jiří – pracovník StB, 31, 60, 70

Winterstein Vojtech (Albert) – zástupce Palestinského úřadu v Bratislavě, 24

Y

Yadin Jigal (Yadin Yadin) – náčelník hlavního štábu izraelské armády, 122, 138

Z

Zápotocký Antonín – 1945–1950 předseda ÚRO, 1948 místopředseda vlády, 1948–1953 předseda vlády, 1953–1957 prezident republiky, 106, 107

Závodský Osvald – 1945–1948 pracovník sekretariátu ÚV KSČ, 1949–1951 velitel Státní bezpečnosti, 1951 zatčen, 1953 odsouzen k trestu smrti a popraven, 66, 71

Zilliacus Koni – poslanec britského parlamentu (Labour Party), 100, 113

Zinn Alfréd (Cín) – osvětový důstojník v jednotce židovských dobrovolníků, 70

Zorin Valerian – 1945–1947 velvyslanec SSSR v ČSR, poté nám. ministra zahraničních věcí SSSR, 11